

Bonne Blad

WALDORF

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 50.

16de december 1894.

20de aarg.

Julenat.

Børneblad

Abonnement her er lørdag og kostet 50 cents for aaret, bestilt i forud. I parker til en adresse paa over 5 ekspdr. leveres der for 40 cents, og over 25 ekspdr. for 35 cents.

I Norge kostet det 60 cents.

Penge og bestillingen, samt alt, hvad der angaaar

ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE,

Decorah, Iowa.

Allt vedkommende rebaktionen af bladet sendes til

Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagskolen.

Miøgåretshævende læsse.

Om alterens sakramente. I.

ABC-klassen: Alterens sakramente er vor herres Jesu Kristi sande legeme og sande blod under brød og vin, indstiftet af Kristus selv, forat kristne skal øde og drinke det.

Katekismus-klassen: } Samme som
Forklarings-klassen: } ovenfor og
indstiftelsens ord.

Vink.

- Under hvilke andre nabre er alterens sakramente kendt? Herrens bord, den hellige nabre, kommunion.
- Hvad er der i alterens sakramente? Ikke blot brød og vin, men Jesu sande legeme og blod.
- Hvorledes gives Jesu sande legeme og blod os i alterens sakramente? I, med og under brød og vin.
- Af hvem er nabveren indstiftet? Af Kristus selv i den nat, da han blev forrædt (Bbh. 89).
- Hvor hvem er dette sakrament indsat? Ikke for hvem selv, men for os kristne.
- Hvorfor er det indstiftet? Forat vi skal ebe og drinke det til syndernes forlæselse og vor freiers ihukommelse.
- Hvorfor staar alt dette skrevet? I indstiftelsens ord, som findes hos evangelisterne Matteus, Markus, Lukas og hos apostlen Paulus.
- Hvorfor staar indstiftelsens ord fire gange i skriften? Forat de skal være os saa meget tydeligere, vissere og værtigere.
- Hvorledes skal de Jesu ord forståes: "Dette er mit legeme", og: "Dette er mit blod"? Som de lyber; det, som jeg i, med og under dette brød og denne vin giver ebed, er mit legeme og blod. — Det er, som om nogen ved Jesu daab skulle have pegt paa duen og sagt: "Dette er den Helligaand." Og vilde ingen have tænkt, at denne due bare skulle betyde den Helligaand, og at den Helligaand ikke var tilstede; men alle ville forståd disse ord jaaledes: I, med og under denne due er den Helligaand virkelig tilstede (Bbh. 57).
- Hvorfor figes der, at Jesu legeme og blod gives i brødet og vinen? Fordi Jesu legeme og blod ved nabveren er indesluttet i brødet og vinen.
- Hvorfor figes der, at Jesu legeme og blod gives med brødet og vinen? Fordi alle, som øder brødet og drikker vinen, ogsaa dermed øber Jesu legeme og drikker hans blod.
- Hvorfor figes der, at Jesu legeme og blod gives under brødet og vinen? Fordi det er Jesu nu forklarede legeme og blod, som gives; det gives derfor usynligt og skjult under brødet og vinen.
- Hvad betyder de ord: "Gør dette til min ihukom-

melse?" De betyder dette: Saa ofte, som I holder min nabre, da gjør, hvad jeg just har befalet ebed. Tag brød og vin, tak og del det ud, befjendt, at det er mit legeme og blod, gibet og udgydt for ebed til syndernes forlæselse; ebed og druk det og ihukom saaledes mig, ebers frelsel.

- Naar er da vor nabber virkelig Herrens nabre? Naar vi gjør dette, som Kristus har befalet os; thi da gjør Kristus ogsaa det, som han har lovet os.

Lessons for the Sunday School.

Forty-ninth Lesson.

OF THE SACRAMENT OF THE ALTAR. I.

ABC Class: The Sacrament of the Altar is the true body and blood of our Lord Jesus Christ, under the bread and wine, instituted by Christ himself for us Christians to eat and to drink.

Catechism Class: } Same as above and
Explanation Class: } the words of institution.

INSTRUCTION.

- By what other names is the sacrament of the altar known? The "Lord's table"; the "Lord's supper"; the "communion".
- What is there in the sacrament of the altar? Not only bread and wine, but the true body of our Lord Jesus Christ.
- In what manner is the body and blood of Jesus given us in the sacrament of the altar? In, with, and under the bread and wine.
- By whom is the Lord's supper instituted? By Jesus Christ himself, the same night in which he was betrayed.—B. H. 89.
- For whom is this sacrament instituted? Not for everybody, but for us Christians.
- For what purpose is it instituted? For us Christians to eat and drink unto the forgiveness of sin and the remembrance of our Savior.
- Where is all this written? In the words of institution, which are given by the evangelists Matthew, Mark, and Luke, and by the apostle Paul.
- Why are these words given four times in Scripture? That they might be to us the more distinct and weighty.
- How are these words of Jesus to be understood, "This is my blood?" As they read; hence, as follows: That which I, in, with, and under this bread and wine, give you is my body and blood.—If someone at the baptism of Jesus had pointed at the dove and said: "This is the Holy Ghost", no one would have understood him to mean, that the dove only signified the Holy Ghost; that the Holy Ghost, therefore, was not present. The meaning of his words could, plainly, only be this, In, with, and under this dove the Holy Ghost himself is really present.—B. H. 57.
- Why is it stated that the body and blood of Jesus is given in the bread and wine? Because the body and blood of Jesus, at the Lord's supper, is contained in the bread and wine.
- Why is the body and blood said to be given with the bread and wine? Because all that eat the bread and drink the wine, eat also the body and drink the blood of Christ.

12. Why is it stated that the body and blood are given *under* the bread and wine? Because it is the now glorified body and blood that is given, concealed under the bread and wine.
13. What is the meaning of the words, "This do in remembrance of me?" Their meaning is this: As often as ye celebrate my supper, do that which I have just commanded you. Take bread and wine, and distribute it, give thanks, confessing, at the same time, that it is my body and blood, given and shed for you for the remission of sins; eat and drink it, thus remembering me your Savior.
14. When, then, is our supper really the Lord's supper? When we do that which Christ has commanded us, for then Christ also does what he has promised us.

J u n d e n.

(Fortsættelse.)

et har jeg vistnok", svarte Barbara, "men det gjør intet; jeg er saa glad over, at gutten har faaet anledning til at vide, han er et ørligt og bra menneske! Mange tak, kjære herre, gaben er altfor stor. Vil De gjøre mig endnu den glæde", tilføjede hun, "saa lad gutten faa lov til at besøge mig paa førstkommande søndag." Indbydelsen blev modtagen med glæde både af herren og gutten.

Søndagen kom. Det forekom Barbara, som om det var en rent festdag. I hendes lille stue var alt ordnet saa pent, og hun var selv iført sin bedste stas, den enkle sorte uldkjole. "Saa, nu gaar jeg først til kirken, saa spiser jeg hurtig min middagsmad og vasker op. Derefter loger jeg en riatig god kaffe,—saa kommer gutten,—Kristoffer, mon det ikke var saa, han hedte?"

I det samme bankede det paa døren.
"Kom ind!"

Frisch og glad som den unge morgen traadte Kristoffer ind. Hans smilende ansigt var halvt skjult af en nydelig blomstrende rose, som han holdt i den ene haand. I den anden holdt han sin hue, som han havde taget af, medens han endnu var udenfor. "God morgen, frøken", sagde han, "jeg haaber, at De ikke vil forsmaa denne rose,—igaar vilde De jo ikke modtage noget af mig."

Barbaras blomstervenlige hjerte var henrykt over rosen; men hendes menneskevenlige hjerte var ikke mindre henrykt over

menneskekoppen, som stod foran hende. Den ene vilde hun stille i sit vindu, den anden havde hun, uden at hun selv vidste det, plantet i sit hjerte.

Barbara, stakkar, blev ikke lidet forskrækket, da hun merkede, at Kristoffer havde misforstaet hendes indbydelse. Han troede nemlig, at hun havde ment hele søndagen. Hvormed skulde hun vel møtte den store gut til middag? Hun havde ikke gjort regning paa flere end sig selv. "Jeg behøver jo ikke at tillave nogen middag", tænkte hun, "brød har jeg nok af, saa faar jeg loge kaffe til middag og sjæere nogle gode smørbrød."

"Jeg pleier altid at gaa i kirke", sagde hun.
"Ja, det gjør jeg ogsaa; jeg faar vel lov til at følge med?" Saa gik de to med hverandre til Guds hus.

Det var en dejlig søndag, rig paa glæde fra morgen til aften. Da de kom hjem fra kirken, logte Barbara kofse og stak dejlige smørbrød med middagspølse paa. Maden smagte begge fortællig, og Barbara synedes, hun aldrig havde haft et saa fornøjeligt maaltid. Kristoffer delte hendes mening. Da de havde spist, vaskede Barbara op, og Kristoffer tørrede tallerkener og kopper.

No paa eftermiddagen serverede Barbara te, ferske hvedebryd og kabringer. "Medens vi nu gjør os tilgode, maa du fortælle mig om dine forældre og om, hvorledes du er kommen til Berlin", sagde hun.

Kristoffer fortalte hende nu om sin ungdom; faderen døde tidlig, moderen og bedstemoderen havde opdraget ham. Saa døde den kjære mor, og bedstemoderen bestemte sig da til at følge ham til Berlin, hvor han skulde have en onkel. "Men—underveis døde bedstemoderen, og da hun var begravet, fortalte jeg venen til Berlin for at følge efter min onkel."

"Hvor boede han, og hvad hedte han?" spurgte Barbara.

"Købmand Müller!" svarte Kristoffer. "Jeg vidste ikke, hvor han boede, men jeg tænkte, at enhver i Berlin kunde fige mig, hvor han boede. Saa gik og gik jeg da, indtil folk endelig fortalte mig, at jeg var i Berlin. Jeg kom ind i en stor have, som ikke havde noget gørde. Der var sjømne blomsterbed og veie overalt, og flere mennesker spadserede frem og tilbage i gangene.

Gjernet i Knækkedet.

Det havde regnet sterkt, og jeg hastede derfor med at opføge ontel. Jeg spurgte flere, om de kunde sige mig, hvor kjøbmand Müller boede; men folk bare lo ad mig og sagde ord, som jeg ikke forstod. Det blev mørkt, og da jeg følte mig træt, lagde jeg mig ned under et træ og sovnde ind. Den følgende morgen, da jeg vægnete, vaskede jeg mig i et vand, som laa tæt ved og begav mig efter paa vandrings. I begyndelsen mødte jeg kun arbeidere, som alle lo mig ud, da jeg spurgte efter kjøbmand Müller. „Du faar gaa videre“, sagde de, „du er ikke i Berlin, du er i Thiergarten.“ Thiergarten! Ørehaven! Jeg havde ikke set andre dyr end heste der! Bludselig kom en herre imod mig; han bar en flaske og et glas i haanden. Tænk, om det skulle være onkel Müller, tænkte jeg; thi bedstemor havde altid fortalt mig, at han havde begyndt sin forretning med flasker. Jeg tog mod til mig og spurgte herren, om han var kjøbmand, og om han hedte Müller. Herren saa meget venlig paa mig og svarte, at han vel kunde sige, at han var en slags kjøbmand, men Müller hedte han ikke. Han bad mig fortælle sig, hvorfra jeg kom, og hvad jeg vilde, og da han havde hørt min beretning, saa han paa mig med et medlidende udtryk i sit venlige ansigt. „Stakkars gut“, sagde han, „du hænder lidet til Berlin og har ingen anelse om, hvor stor denne by er. Ved du, at mange hundrede kjøbmænd med navnet Müller bor her i Berlin? Du vil vansklig finde din onkel; hvem ved, om han er i Berlin, og om han overhovedet lever. Du figer jo, det er saa længe, siden I hørte noget fra ham. Det er virkelig en stem historie!“ Han gif videre med mig, spurgte mig efter dette og hint, hvad jeg havde lært, og hvad jeg helst ønskede at begynde med. Han talte til mig paa en saadan maade, at jeg maatte faa tillid til ham, og det varede ikke længe, førend jeg betroede ham alt og flagede min nød for ham. Det er ikke min vis at tage fremmede folk i min forretning, sagde han endelig, da han en stund havde gaaet og hørt paa mig i taus-hed. „Du har ingen attestor, ingen papirer og kan let være en landstryger eller noget lignende. Til trods for dette vil jeg tage dig i min forretning alligevel. Jeg ser, du har et par klare „glugger“ i hovedet, disse

vil forhaabentlig ikke bedrage mig. Som sagt, jeg skal antage dig, men kun paa prøve, forstaar du! Hvis du skifter dig bra i tre maaneder, hvis det fremforalt viser sig, at du er ærlig, saa jeg kan have fuld tillid til dig, saa faar vi se, hvad jeg saa videre kan gjøre for dig.“

„Saa sagde kjøbmanden“, fortsatte Kristoffer, medens Barbara opmerksomt og trofast hørte til. „Og jeg fulgte med ham. Af, da jeg kom ind i det travle Berlin og fik se de mange huse og de mange mennesker, da først forstod jeg, at det omtrent vilde være en umulighed at føge efter et menneske i hele denne brimmel. Saa vidt gik nu alt godt; men jeg følte mig meget ensom, især om sondagen; thi da kunde jeg jo ikke arbeide. O, hvor ofte jeg tænker paa min moders og bedstemoders ord: „Gud vil alts give dig en mor!“ Jeg troede, at vertinden, hos hvem jeg har mit nattelogis, skulle blive hjærlig og god imod mig, — men af, nei, deri er jeg blevet storlig stuss: hun ser kun paa pengene.“ Barbara trykkede deltagende guttens haarde haand.

„Saa stede uhylden med guldstykket. Jeg skulle hente fem femdollar-stykker, og da jeg kom hjem, havde jeg bare fire. Jeg sagde straks til min herre, at jeg ikke havde taget den, men maatte have mistet den underveis. Han havde kanske troet mig, men de andrefolk i forretningen satte ham op og slog paa den streng, at jeg var en „omstreifende landsstryger“, og bad ham om at jage mig paa dør, jo før jo heller. Men min priser var mere langmodig og overbarende end de andre, og han besluttede sig til at beholde mig endnu nogle dage, om det skulle vise sig, at sagen kunde faa en god udgang. Men bliver det ikke opklaret, maa du reise den første juli“, sagde han alvorlig. Han holdt ord; men jeg har dog merket, at ingen vilde tro mig længere; med pengestykket havde jeg mistet alles agtelse og tillid. De vovede ikke at sende mig ud efter en eneste cent. Efterat flere dage vare gaaet, uden at der var kommen mere lys i sagen, befalede min herre mig at komme ind paa sit kontor. „Saa ondt det end gjør mig“, sagde han, saa maa jeg nu lade dig reise din vej! Du har skinnet imod dig, det forstaar du vistnok, og jeg kan ikke handle anderledes. Mine folk vil heller ikke vide noget mere af dig, —

derfor maa du gaa.' O, frøken, det var en forærdelig stund for mig! Borttaget, og det med en saadan skamplet hæilende paa mig! Jeg troede, jeg skulle dø. Men samme aften, da klokken allerede var 10, og jeg stod iførst med at gaa til sens, kom der bud efter mig, at jeg sikkertlig skulle indfinde mig hos min principal. 'Kristoffer', sagde han, da jeg traadte ind i hans privatværelse, 'du har ikke lovet for mig; du er en ærlig, og bra gut. Prængene er fundne der og der!'

(Fortsættes.)

Papirmøllen.

Dronning Viktoria i England vilde en gang for mange aar siden tage sig en høstetur. Hun huskede da, at der ganske nylig var bygget en papirmølle i nærheden, og da hun endnu aldrig havde set en saadan, besluttede hun at sætte kurven derhen. Men for ikke at vælge nogen opsigtslod hun sit følge blive igjen et stykke bortenfor møllen.

Driftsbestyreren vidste ikke, hvem den fremmede dame var; men sjældent han havde det travlt, gav han sig dog god tid med at vise hende om. Han førte hende til de forskellige rum, viste hende, hvorledes kluderne blegedes og blev hvide, lod hende se de forskellige maskiner og fortalte hende, hvorledes de hvide klude maledes til et slags grød og saa omsider kom frem som papir, og hvorledes dette blev staaret op i aaros. f. v., fort sagt, han lod hende saa et indblik i den hele kunst med at lave papir.

Da slut kom de ind i et værelse, hvor der var en hel del mænd, kvinder og børn, som sorterte gamle filler, der var komne lige fra gaden. Der var meget støvt, og en ubehagelig støv fyldte hele værelset. "Men hvad gjør De med disse støgge filler?" spurgte dronningen. "Aa, af dem", svarte bestyreren, "laves netop papir. De ser ju ikke fine ud; men vi kan godt bruge dem, og disse fattige folk der, de fortjener paa den maade sit daglige brød." "Men fillerne har jo alle slags farver, hvorledes kan de saa blive hvide?" "Jo, det sker ad temisk bei, saa at endog kluder med de starkeste farver bliver hvide som sne."

Dronningen tænkte bestyreren for al-

hans opmærksomhed og trak sig dermed tilbage. Men bestyreren var en høflig mand, han fulgte hende et stykke paa vei og satte da se hofdamerne og kammerherrerne og vognen, hvorfra han sjælte, hvem den fremmede dame var.

Nogle dage senere fandt dronningen paa sit skrivebord en pakke med det fineste hvide papir. Paa hvert ark stod trykt bogstaben B. og tillige hendes billede. I hatten laa der et lidet brev af følgende indhold:

"Jeg beder Deres majestæt være saa naadiq at modtage en prøve paa mit papir, som jeg herved i underdanighed oversender til et lidet minde med den forstyring, at hvert ark skriver sig fra disse støgge, smudsige filler, som Deres majestæt forleden dag saa i møllen. Det vil maaesse interesserere Deres majestæt at se resultatet. Og tilslad mig med det samme at sige, at denne paa-faldende forbavling saa mangen gang har prædictet for mig i vor mølle. Paa denne maade lærte jeg, hvorledes vor Herre Jesus Kristus kan fri syndige, besmitede menneskesjæle fra deres urenhed, saa at om deres synder end var blodrøde, skal de dog blive hvide som sne. Og hvad mere er: Gud kan paatrykke os sit billede, som Deres majestæt her kan se Deres billede trykt paa papiret. Og som nu dette papir er brugbart, saa at selv en dronning kan benytte sig af det, saa kan en menneskesjæl af Gud blive saaledes beredt, at han engang som en vordig gjest kan gaa ind i den himmelske konges paliger." — 2 Kor. 3, 2-3.

Børneblad

udkommer til næste aar i samme størrelse og til samme pris som iaa. Det vil blive forsendt til alle, som har betalt bladet for dette aar.

Før at opmuntre til forskudsbetaling vil agenterne erholde 1 indbunden aargang af 1891, 1892, 1893 eller 1894 for hver \$5.00, som er betalt i forskud inden 1ste mars 1895. Dette udgjør en meget pen bog paa 416 sider, hvorfra 156 med billeder. Den følges for 65 cents portofrit.

LUTH. PUB. HOUSE,
Decorah, Iowa.

Doktorstuen, som maatte kjøbe gaasen.

Bskal De ikke kjøbe en slagtet gaas, frue?"

Doktor Alberts frue svarede „nei“ uden engang at vende sig om; hun havde sit yngste barn paa fanget og holdt netop paa at binde en sløse, som var gaaet op, for sin lille fenaarsgamle Lise.

„Det er saadan pen gaas! Kjøb den alligevel!“ bad konen efter indtrængende i en bedrøvet tone.

„Jeg har ikke brug for den netop nu,“ svarede fruen lidt utaalmodig.

„Hun græder, mama,“ hvilskede Lise.

„De skal faa den billig, hvis De vil kjøbe den. Jeg maa søge at komme hjem; jeg har et sygt barn.“

„Lad mig se da!“ sagde fruen med et sut, idet hun reiste sig; hun havde nemlig ikke den hele dag faaet ro; safnart hun vilde sætte sig, var der altid noget nyt, som hun maatte til med. Men konen græd og havde et sygt barn hjemme; dette forandrede sagen. Gaasen var pen og prisen rimelig. Fru Albert kjøbte derfor gaasen, og Lise maatte hente kokepigen. Medens de ventede paa denne, spurgte fruen en del om det syge barn, og konen fortalte grædende, at hun ikke vildste, hvad der feilede det; de sidste par dage havde det hverken villet spise eller drifte, det græd stadig og var saa brændende hædt. Hun vilde saa gjerne have hentet doktoren til det; men hendes mand vilde ikke tillade det; de havde hart saa megen modgang de sidste aar og havde vanskelig for at klare sig; derfor syntes han, at de ikke havde raad til at benytte læge.

Imidlertid kom lille Lise's papa, som var doktor, og Lise sprang imod ham. „Papa! Den stakkels kone græder! Du maa gjøre frisk igjen hendes lille gut. Og tænk mama vil lade dig faa gaasesteg paa din fødselsdag.“

Faderen lo. Han hørte, hvad det gjaldt, og da han var et godt menneske, som gjerne vilde hjælpe den fattige, lovede han om eftermiddagen at se indom til den syge, som hædede et stykke fra byen. Konen takkede hjertelig og gik forsonet sin vej, idet hun til aften talte ønsket, at doktorhornene altid maatte være friske og sunde.

Om aftenen havde Lise hart stor lyft til at være oppe, indtil papa kom hjem; for at

faa høre, hvorledes det stod til med den syge gut. Men hun maatte hver dag lægge sig i lokken syv, og som en velordnede pige gjorde hun heller ikke dennegang indvendinger; da barnevigen kom for at klæde af hende; derimod siktede hun løfte om, at man skulde vække hende tidlig den næste morgen, saa hun kunde faa snakke med papa, for han gik ud.

Den næste morgen fortalte doktoren, at den lille var alvorlig syg af brystbetændelse; men han var et sundt, kraftigt barn, og med Guds hjælp haabede han, at han vilde blive frisk igjen. Dette var Lise meget glad over og snakfede baade sent og tidlig om „konen med gaasen“. Men snart optog andre ting hendes tanker, og hun havde omrent glemt den gamle historie, da det følgende aar etter faderens fødselsdag nærmede sig. Lise sad hos sin moder i havestuen, da den lille med engang udbredt: „Nei, mama, der kommer konen med gaasen!“

Fru Albert saa op; der kom hovedkonen forsonet gaaende med sin lille treaarsgamle gut ved haanden. Noget forlegen kom hun hen til fruen med en deilig fed gaas, som hun vilde forære dem med bon om, at den maatte blive stegt til doktorens fødselsdag; baade hun og hendes mand var saa taknemmelige for, hvad doktoren havde gjort for deres lille gut; og det var manden selv, som endelig havde villet, at doktoren skulde have gaasen. Derfor gik det ikke an at sige nei, og doktoren spiste med velbehag den deilige gaasesteg paa sin fødselsdag.

Oplosning paa billedgaaden i nr. 48.

„Alene bringer os erfaring.“

Gaader.

1.

Kan du gjætte, hvem jeg er? Jeg brender, men er ikke varm.

2.

Mikkel traadte ind af døren uden at tage hatten af. Hvad havde han under den?

—1885—